

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/107/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212206211
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Harbuta
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4212206211.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Harbutu a členov senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: CETELEM SLOVENSKO a.s., so sídlom Bratislava, Panenská 7, IČO: 35 787 783, zastúpený JUDr. Marek Czompoly, s.r.o., so sídlom Bratislava, Ventúrska 16, v mene ktorej koná JUDr. Marek Czompoly, konateľ a advokát, proti odporcovi: R. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom C., D. XX, o zaplatenie 686,08 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 21. 01. 2013 č. k. 8C/176/2012-117, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 686,08 eura s príslušenstvom. O trovách konania rozhodol tak, že odporcovi náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že dňa 21. 07. 2003 účastníci konania uzatvorili zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi úverový rámec vo výške 10.000,-Sk a vydal mu úverovú kartu a odporca sa zaviazal splácať čerpaný úver a príslušné náklady v pravidelných mesačných splátkach vo výške minimálne 5 % jemu poskytnutého úverového rámca ak nebude dohodnuté inak. Pre nesplácanie dohodnutých splátok odporcu navrhovateľ dňa 23. 02. 2009 čiastočne odstúpil od úverovej zmluvy č. 42616668979100 s tým, že dlh sa stáva splatným v celom rozsahu ku dňu 31. 03. 2009. Zároveň odporcu vyzval na úhradu dlžnej sumy vo výške 1.156,08 eura, pozostávajúcej z dlžných mesačných splátok úveru vo výške 314,83 eura, t. j. úverovej istiny vrátane úrokov po lehote splatnosti ku dňu účinnosti odstúpenia, zo sumy 796,32 eura, t. j. úverovej istiny splatnej ku dňu účinnosti odstúpenia od zmluvy a zo sumy 44,93 eura, t. j. zmluvnej pokuty za omeškanie so splácaním úveru. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal za preukázané, že navrhovateľ v období od 30. 07. 2003 do 19. 02. 2008 poskytol odporcovi úver vo výške 3.468,43 eura, z ktorej odporca od 08. 08. 2003 do 13. 08. 2012 zaplatil sumu 4.128,76 eura. Zmluvný vzťah medzi účastníkmi, založený zmluvou o poskytnutí revolvingového úveru posúdil ako spotrebiteľský úver podľa § 2 písm. a), b), § 3 ods. 1-3 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 31. 12. 2007 a aplikoval naň ust. § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, 2, 4, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ako i Smernicu Rady č. 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, pričom zdôraznil, že podľa § 879f ods. 3,4 OZ v znení účinnom od 01. 04. 2004 spotrebiteľské zmluvy uzatvorené pred týmto dňom sa musia dať do súladu s ust. § 53 a § 54 tohto zákona do 3 mesiacov odo dňa nadobudnutia jeho účinnosti, inak sú neplatné. S poukazom na článok III.-1,-1, 2 všeobecných podmienok navrhovateľa pre poskytnutie spotrebiteľského úveru dospel k záveru, že medzi účastníkmi konania podpísaním žiadosti/zmluvy o poskytnutí revolvingového

úveru, do ktorej bola vsunutá žiadosť o poskytnutie úverového rámca nedošlo aj k uzavretiu platnej zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru. V tejto súvislosti podpis navrhovateľa na žiadosti/zmluve považoval podľa § 43a ods. 1 Občianskeho zákonníka za prejav vôle k uzavretiu spotrebiteľského úveru na kúpu tovaru a za potvrdenie žiadosti- návrhu o poskytnutie úverového rámca a nie za prijatie návrhu zmluvy o revolvingovom úvere v súlade s ust. § 43c ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého včasné vyhlásenie urobené osobou, ktorej bol návrh určený, alebo iné jej včasné konanie, z ktorého možno vyvodíť jej súhlas, je prijatím návrhu. Podpis navrhovateľa na tomto tlačive tak nepovažoval za súhlas k poskytnutiu revolvingového úveru, nakoľko navrhovateľ si vo všeobecných podmienkach vyhradil pre poskytnutie úverového rámca zaradenie klienta do zoznamu žiadateľov, posúdenie platobnej disciplíny klienta so splácaním spotrebiteľského úveru, ďalej posúdenie jeho údajov v žiadosti, prípadne zníženie požadovanej výšky úverového rámca. Vyhradil si až po posúdení uvedených údajov rozhodnúť o akceptovaní žiadosti na poskytnutie úverového rámca formou odoslania oznámenia o prijatí žiadosti klienta. Poukázal, že odporca vopred nemohol vedieť, či a aký úverový rámec mu bude poskytnutý, pričom ani nemal možnosť prejavíť k tomuto svoj súhlas, prípadne nesúhlas. Opierajúc sa o ust. § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch uzavrel, že navrhovateľ neuniesol dôkazné bremeno, t. j. hodnoverne nepreukázal vznik zmluvného vzťahu medzi ním a odporcom. Preto pokiaľ navrhovateľ poskytol odporcovi v období od 30. 07. 2003 do 19. 02. 2008 celkovo sumu 3.468,43 eura má právo na vrátenie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 1, 2 a § 456 a § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže odporcoví plnil bez právneho dôvodu. Keďže odporca podľa výkazu navrhovateľa o odfinancovaní peňažných prostriedkov od 08. 08. 2003 do 13. 08. 2012 zaplatil navrhovateľovi v splátkach spolu sumu 4.128,76 eura, t. j. odporca celú sumu, ktorú získal na úkor navrhovateľa mu už vydal, návrh navrhovateľa ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP a v konaní úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si žiadne trovy neuplatnil a ani mu žiadne trovy nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Mal za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Poukázal na to, že uplatneného nároku sa domáhal titulom neuhradených záväzkov odporcu z uzavretej zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní úverovej karty zo dňa 21. 07. 2003, na základe ktorej vydal odporcovi úverovú kartu a poskytol mu úverový rámec vo výške 10.000,-Sk (331,94 eura). Odporca vyčerpал z úverového rámca v období od 30. 07. 2003 do 19. 02. 2008 sumu v celkovej výške 3.603,70 eura. Konštatoval, že odporca poskytnutý úver riadne a včas nesplácal, pričom mu uhradil na splátkach úveru len časť dlžnej sumy vo výške 3.608,76 eura do odstúpenia od úverovej zmluvy a sumu 570 eur po odstúpení od úverovej zmluvy podľa predloženého potvrdenia o prijatých splátkach, ktorú žalobca použil v súlade s bodom III.-3.-1 všeobecných podmienok na úhradu dohodnutých úrokov, poplatkov podľa zmluvy o úvere, prípadne podľa sadzovníka poplatkov platného v deň čerpania úveru, poisťného a splátky príslušnej časti úverovej istiny. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok odporcom, dňa 23. 02. 2009 odstúpil od úverovej zmluvy, ktoré bolo odporcovi doručené dňa 25. 02. 2009 a dňa 31. 03. 2009 odstúpenie nadobudlo účinnosť. Záver súdu prvého stupňa, že medzi účastníkmi konania nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere, označil za nesprávny. V tejto súvislosti uviedol, že odporca pri uzatváraní úverovej zmluvy bez výhrad súhlasil so všeobecnými úverovými podmienkami pre poskytnutie revolvingového úveru a vydanie úverovej karty. Mal za to, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva, na základe čoho dospel súd prvého stupňa k záveru, že navrhovateľ poskytol odporcovi úver vo výške 10.080,-Sk, keď zo zmluvy jednoznačne vyplýva výška úverového rámca 10.000,-Sk. Vychádzajúc z bodu III.-2.-3. všeobecných podmienok mal za to, že zmluva o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní úverovej karty Aura zo dňa 21. 07. 2003 bola uzatvorená v súlade s platnými právnymi predpismi a obsahuje všetky požadované náležitosti. Uzavrel, že v konaní dostatočne preukázal oprávnenosť žalovaného nároku a v priebehu konania riadne označil a predložil všetky relevantné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, čím si splnil svoju dôkaznú povinnosť. Podľa jeho názoru, ním predložené označené listinné dôkazy, tvoriace obsah spisu, v plnom rozsahu podporujú jeho tvrdenia uvedené v návrhu na začatie konania.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie navrhovateľa bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP s verejným vyhlásením rozhodnutia pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 156 ods. 3 OSP, a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

V tomto konaní sa navrhovateľ svojím návrhom, doručeným súdu prvého stupňa dňa 02. 04. 2012 domáhal od odporcu zaplata sumy 686,08 eura spolu s 9,5 % úrokom z omeškania ročne zo súm špecifikovaných v návrhu na začatie konania z titulu porušenia povinností odporcom, vyplývajúcich mu zo Zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní úverovej karty, uzatvorenou účastníkmi konania dňa 21. 07. 2003. Písomným podaním, doručeným súdu prvého stupňa dňa 06. 09. 2012 svoj návrh v časti o zaplata sumy 50 eur vzal späť. Z predloženej zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru vyplýva, že na jej základe navrhovateľ vydal odporcovi úverovú kartu a poskytol mu úverový rámec vo výške 10.000,-Sk (331,94 eura) na nákup spotrebného tovaru, pričom odporca bol povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to formou pravidelných mesačných splátok vo výške 5 % z poskytnutého úverového rámca (bod III.-3.-1. Všeobecných podmienok pre poskytnutie revolvingového spotrebiteľského úveru a vydanie úverovej karty). Z potvrdenia o odfinancovaní peňažných prostriedkov, ako i z výpisu z úverového účtu odporcu je zrejmé, že odporcovi bola poskytnutá financovaná suma 3.468,43 eura a z potvrdenia o prijatých splátkach vyplýva, že odporca na úhradu dlhu zaplatil sumu 4.128,76 eura. Odporca si svoj záväzok vyplývajúci z úverovej zmluvy splácať poskytnutý úver riadne a včas nesplnil. Podľa čl. III-5-2. všeobecných podmienok navrhovateľa, tvoriacich neoddeliteľnú súčasť predmetnej zmluvy, navrhovateľ je oprávnený od úverovej zmluvy odstúpiť, pozastaviť ďalšie čerpanie úveru a požadovať splatenie dlžnej sumy vrátane príslušenstva ku dňu účinnosti odstúpenia v prípade, že sa klient dostal do omeškania so splatením viac ako dvoch po sebe nasledujúcich splátok alebo jednej splátky dlhšie ako tri mesiace. Navrhovateľ dňa 23. 02. 2009 v dôsledku nesplnenia dohodnutých splátok zo strany odporcu odstúpil od predmetnej zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru. Preskúmaným rozsudkom súd prvého stupňa návrh navrhovateľa zamietol a odporcovi nepriznal náhradu trov konania.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3 OZ).

Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 4 OZ).

V danej veci niet sporu o tom, že ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, čo nerozporoval ani navrhovateľ, ktorú účastníci konania uzatvorili dňa 21. 07. 2003 a z ktorej navrhovateľ vyvodzuje uplatnený nárok. Bolo preto dôvodné na túto zmluvu aplikovať právne normy spotrebiteľského práva a to zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, Smernicu Rady č. 93/13/EHS z 05. 04. 1993 v znení účinných v čase vzniku právnych vzťahov ako lex specialis a všeobecnú úpravu obsiahnutú v ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách tak, ako to správne učinil i súd prvého stupňa. Tento v potrebnom rozsahu vykonal dokazovanie, na základe ktorého správne zistil skutkový stav veci, pričom odvolací súd sa s jeho rozhodnutím ako vecne správnym stotožnil.

Z hľadiska skutkového stavu v súdnej veci bolo nepochybne preukázané, že účastníci konania dňa 21. 07. 2003 uzatvorili Zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní úverovej karty Aura. Neoddeliteľnou súčasťou tejto úverovej zmluvy boli Všeobecné podmienky navrhovateľa pre poskytnutie revolvingového spotrebiteľského úveru a vydanie úverovej karty. Vychádzajúc z obsahu predmetnej úverovej zmluvy odporca požiadala, aby mu navrhovateľ poskytol úverový rámec vo výške 10.000,-Sk a vydal úverovú kartu, zobra na vedomie, že mu navrhovateľ písomne oznámi, na základe posúdenia jeho uvedených údajov, maximálnu povolenú výšku úverového rámca, pričom je oprávnený kedykoľvek požiadať o zmenu výšky úverového rámca až do maximálnej povolenej výšky, a to telefonicky alebo písomne. Tiež zobra na vedomie, že zníženie úverového rámca, a teda zníženie minimálnej

výšky mesačných splátok mu bude povolené len za podmienky, že aktuálna výška dlžnej sumy nepresiahne výšku úverového rámca. Navrhovateľ v tomto konaní uplatnený nárok vyvodzuje zo zmluvy o revolvingovom úvere, na základe ktorej vydal odporcovi úverovú kartu a poskytol mu úverový rámec vo výške 10.000,-Sk (331,94 eura). Prioritne bolo preto potrebné posúdiť, či medzi účastníkmi konania došlo k uzatvoreniu platnej zmluvy o revolvingovom úvere, z titulu ktorej sa navrhovateľ domáha od odporcu plnenia vo výške 686,08 eura. Podľa názoru odvolacieho súdu pre absenciu individualizácie zmluvy o revolvingovom úvere v smere náležitostí, požadovaných Zákonom o spotrebiteľských úveroch a s tým súvisiacim nedostatkom písomnej formy predpísanej zákonom, k uzatvoreniu platnej zmluvy o revolvingovom úvere účastníkmi konania nedošlo. Podľa bodu I.-1. Všeobecných podmienok navrhovateľa, ktoré sú uvedené na rube Žiadosti/Zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru a vydání úverovej karty Aura, všeobecné podmienky vymedzujú vzťahy medzi fyzickou osobou, ktorá požiadala spoločnosť Cetelem o úverový rámec a poskytnutie peňažných prostriedkov až do výšky tohto rámca na nákup tovaru alebo služieb spotrebného charakteru a spoločnosťou Cetelem, ktorá v prípade prijatia návrhu poskytne tejto fyzickej osobe úverový rámec, otvorí úverový účet a vydá úverovú kartu. Podľa bodu II.-1. a bodu II.-2. Všeobecných podmienok navrhovateľa je klient povinný vyplniť žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru a vydanie úverovej karty na príslušnom formulári Cetelemu alebo na formulári schválenom Cetelemom a prípadne vyplniť osobný dotazník, ktorý je jej súčasťou. Žiadosť sa po jej náležitom vyplnení, označí dátumom a podpísaní klientom sa stáva návrhom na uzavretie zmluvy, pričom návrh predkladá klient Cetelemu priamo alebo prostredníctvom zmluvného predajcu. Podľa bodu III.-1.-2. Všeobecných podmienok navrhovateľa, vznik zmluvy potvrdí Cetelem klientovi písomne a súčasne mu oznámi výšku maximálneho úverového rámca, ktorý je Cetelem pripravený poskytnúť klientovi na základe posúdenia údajov obsiahnutých v jeho žiadosti. Je teda zrejmé, že až odoslaním oznámenia o prijatí žiadosti o poskytnutí úverového rámca vzniká medzi účastníkmi konania zmluvný vzťah, a to zmluva o poskytnutí revolvingového spotrebiteľského úveru a vydání úverovej karty. V danom prípade tak v konaní nebolo preukázané, že došlo k prijatiu návrhu zmluvy navrhovateľom tak, ako to vyžaduje i ust. § 43c ods. 1 Občianskeho zákonníka a teda, že nedošlo k platnému uzatvoreniu zmluvy o revolvingovom úvere. Jej neplatnosť vyplýva i z ust. § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka podľa ktorého, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný. Bez pochyby totiž ide o tzv. formulárovú zmluvu, pre ktorú je charakteristické, že jej obsah nie je výsledkom dohody zmluvných strán, ale tento bol vopred určený navrhovateľom v postavení dodávateľa bez toho, aby odporca v postavení objednávateľa mal možnosť ju ovplyvniť. Posudzovaná zmluva svojim rozsahom, štruktúrou, ako i voľbou písma je štandardnou adhéznou zmluvou, pre ktorú je typický dlhý, neprehľadný text napísaný miniatúrnym, ťažko čitateľným písmom s odkazom na všeobecné podmienky pre poskytnutie spotrebiteľského úveru a vydanie úverovej karty, tvoriacu jej neoddeliteľnú súčasť v rozsahu 1 strany, obdobne napísané drobným písmom. V tomto smere je potrebné vychádzať i z toho, že určitosť písomného prejavu je objektívna kategória a prejav vôle by nemal vzbudzovať dôvodné pochybnosti ani medzi účastníkmi právneho vzťahu, ani u osôb nezúčastnených na ich zmluvnom vzťahu. S ohľadom na neplatnosť zmluvy o revolvingovom úvere potom poskytnutím sumy 3.468,43 eura navrhovateľom došlo u odporcu k bezdôvodnému obohateniu, ktoré musí navrhovateľovi v zmysle § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka vydať. Odporca však preukázateľne navrhovateľovi z tohto titulu zaplatil už sumu 4.128,76 eura, a preto správne súd prvého stupňa návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol, keďže na strane odporcu bezdôvodné obohatenie na úkor navrhovateľa z tohto právneho vzťahu nevzniklo.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní plne úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže odporca v tomto smere návrh na priznanie náhrady trov konania nepodal.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.